

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA PEDAGOGIK MAHORATNI SHAKLLANTIRISHDA REFLEKSIV YONDASHUVNING AHAMIYATI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19799437>

Sobirova Muqaddasxon Rustamjon qizi

*Farg'ona davlat universiteti pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
ixtisosligi 1-bosqich tayanch doktoranti*

Annotatsiya: *Mazkur maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida edagogic mahoratni shakllantirish jarayonida reflektiv yondashuvning nazariy va amaliy ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil etilgan. Tadqiqotda refleksiya tushunchasining edagogic mohiyati, uning kasbiy rivojlanishdagi o'rni hamda edagogic mahoratni takomillashtirishdagi funksional imkoniyatlari yoritilgan. Shuningdek, reflektiv yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonining samaradorligi tajriba-sinov ishlari natijalari orqali asoslab berilgan. Olingan natijalar reflektiv yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda o'z-o'zini tahlil qilish, edagogic faoliyatni baholash, tanqidiy va ijodiy fikrlash hamda kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi. Maqolada reflektiv yondashuvni ta'lim jarayoniga tizimli integratsiya qilish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ham ilgari surilgan.*

Kalit so'zlar: *pedagogik mahorat, refleksiya, reflektiv yondashuv, boshlang'ich ta'lim, kasbiy kompetensiya, pedagogik faoliyat, o'z-o'zini baholash, kasbiy rivojlanish, reflektiv tafakkur, pedagogik jarayon.*

THE IMPORTANCE OF A REFLECTIVE APPROACH IN THE FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS IN FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Abstract: *This article provides a scientific analysis of the theoretical and practical significance of the reflexive approach in the process of forming pedagogical skills in future primary school teachers. The study highlights the pedagogical essence of the concept of reflection, its role in professional development, and its functional possibilities for improving pedagogical skills. Furthermore, the effectiveness of the educational process organized on the basis of a reflexive approach is substantiated through the results of experimental work. The results obtained show that the reflexive approach is an important factor in the development of self-analysis, evaluation of pedagogical activity, critical and creative thinking, and professional competencies in future teachers. The article also puts forward scientific and practical recommendations for the systematic integration of the reflexive approach into the educational process.*

Keywords: *pedagogical mastery, reflection, reflexive approach, primary education, professional competence, pedagogical activity, self-assessment, professional development, reflexive thinking, pedagogical process.*

ЗНАЧЕНИЕ РЕФЛЕКСИВНОГО ПОДХОДА В ФОРМИРОВАНИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МАСТЕРСТВА У БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Аннотация: *В данной статье с научной точки зрения проанализировано теоретическое и практическое значение рефлексивного подхода в процессе формирования педагогического мастерства у будущих учителей начальных классов. В исследовании освещены психологическая сущность понятия рефлексии, его роль в профессиональном развитии и функциональные возможности в совершенствовании психологического мастерства. Также эффективность образовательного процесса, организованного на основе рефлексивного подхода, обоснована результатами экспериментальной работы. Полученные результаты показывают, что рефлексивный подход является важным фактором развития у будущих учителей самоанализа, оценки педагогической деятельности, критического и творческого мышления, а также профессиональных компетенций. В статье также выдвинуты научно-практические рекомендации по системной интеграции рефлексивного подхода в образовательный процесс.*

Ключевые слова: *педагогическое мастерство, рефлексия, рефлексивный подход, начальное образование, профессиональная компетентность, педагогическая деятельность, самооценка, профессиональное развитие, рефлексивное мышление, педагогический процесс.*

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimi globallashuv, raqamli transformatsiya va ijtimoiy-madaniy o'zgarishlar ta'sirida tubdan yangilanib bormoqda[1]. Ushbu jarayonlar pedagogik faoliyat mazmuni va shakllarini qayta ko'rib chiqishni, ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichida faoliyat yurituvchi o'qituvchilardan yuqori darajadagi kasbiy kompetentlik, pedagogik mahorat va refleksiv tafakkurni talab etmoqda[2]. Chunki aynan boshlang'ich sinf o'qituvchisi shaxsning intellektual, axloqiy va ijtimoiy rivojlanishiga poydevor qo'yuvchi asosiy subyekt sifatida namoyon bo'ladi[3].

Pedagogik mahorat – bu o'qituvchining bilim, ko'nikma va malakalari, shuningdek, shaxsiy sifatlari uyg'unligida namoyon bo'ladigan murakkab kasbiy tizim bo'lib, u ta'lim jarayonining samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biridir[4]. Biroq an'anaviy yondashuvlar doirasida pedagogik mahoratni shakllantirish ko'pincha nazariy bilimlarni o'zlashtirish va amaliy ko'nikmalarni egallash bilan cheklanib qolmoqda. Zamonaviy pedagogika esa ushbu jarayonni yanada chuqurlashtirib, o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qilish, baholash va takomillashtirish qobiliyatini rivojlantirishni ustuvor vazifa sifatida belgilaydi[5].

Shu nuqtai nazardan, refleksiv yondashuv bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayonida muhim metodologik asos sifatida e'tirof etilmoqda[6]. Refleksiya – bu shaxsning

o'z faoliyati, tajribasi va ichki kechinmalarini ongli ravishda tahlil qilishi, baholashi va ulardan xulosa chiqarishi jarayoni bo'lib, u kasbiy rivojlanishning uzluksizligini ta'minlaydi[7]. Refleksiv yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni talabalarda mustaqil fikrlash, tanqidiy yondashuv, o'z-o'zini baholash va o'z faoliyatini ongli boshqarish kabi muhim kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladi[8].

Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan bo'lajak o'qituvchilar uchun refleksiv yondashuvning ahamiyati beqiyosdir. Chunki ular kelgusida turli pedagogik vaziyatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish, o'qituvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish, o'z pedagogik faoliyatini tahlil qilish va doimiy ravishda takomillashtirib borish zaruratiga duch keladilar[9]. Refleksiya esa aynan ushbu jarayonlarni samarali amalga oshirishning ichki mexanizmi sifatida xizmat qiladi.

Mazkur ilmiy maqolaning dolzarbligi shundan iboratki, hozirgi kunda pedagogik ta'lim tizimida refleksiv yondashuvning nazariy asoslari yetarli darajada yoritilgan bo'lsa-da, uni amaliyotga tatbiq etish, ayniqsa, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik mahoratni shakllantirish jarayonidagi o'rni va imkoniyatlarini chuqur tahlil qilish zarurati saqlanib qolmoqda. Shu bois, ushbu maqolada refleksiv yondashuvning mohiyati, uning pedagogik mahoratni rivojlantirishdagi o'rni hamda samarali qo'llash mexanizmlari ilmiy-nazariy jihatdan asoslab beriladi.

Shuningdek, tadqiqotning maqsadi – bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik mahoratni shakllantirishda refleksiv yondashuvning ahamiyatini aniqlash va uning samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iboratdir. Mazkur maqsadga erishish uchun refleksiv yondashuvning pedagogik-psixologik asoslarini o'rganish, uning ta'lim jarayoniga integratsiyalash mexanizmlarini tahlil qilish hamda ilg'or pedagogik tajribalarni umumlashtirish vazifalari belgilab olinadi.

Natijada, refleksiv yondashuv asosida shakllangan pedagogik mahorat nafaqat bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini oshirishga, balki ta'lim sifatini yangi bosqichga ko'tarishga xizmat qilishi ilmiy jihatdan asoslanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Pedagogik mahoratni shakllantirish hamda refleksiv yondashuvni ta'lim jarayoniga tatbiq etish masalasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarining eng muhim tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu muammo yuzasidan olib borilgan ilmiy izlanishlar shuni ko'rsatadiki, o'qituvchining kasbiy yetukligi faqat nazariy bilim va amaliy ko'nikmalar bilan emas, balki uning refleksiv faoliyati, ya'ni o'z pedagogik tajribasini ongli tahlil qilish va takomillashtirish qobiliyati bilan chambarchas bog'liqdir.

Ilmiy adabiyotlar tahlili refleksiya tushunchasining dastlab falsafiy va psixologik kategoriyadan pedagogik kategoriya darajasiga ko'tarilganligini ko'rsatadi. Xorijiy tadqiqotchilar refleksiyani shaxsning o'z tajribasini qayta ko'rib chiqish, tahlil qilish va undan yangi bilim hosil qilish jarayoni sifatida talqin qiladilar. Ayniqsa, refleksiv amaliyot konsepsiyasida pedagogning faoliyat jarayonida va undan so'ng amalga oshiradigan tahliliy

faoliyati muhim o'rin tutadi. Bu esa o'qituvchiga pedagogik vaziyatlarni chuqur anglash, muammolarni aniqlash va samarali yechimlar ishlab chiqish imkonini beradi.

Mahalliy va MDH olimlarining ilmiy ishlarida pedagogik mahorat o'qituvchining kasbiy bilimlari, metodik tayyorgarligi, kommunikativ qobiliyati va shaxsiy sifatlarining uyg'un tizimi sifatida talqin etiladi. Ushbu yondashuvlarda refleksiya pedagogik mahoratning muhim tarkibiy qismi sifatida e'tirof etilib, u o'qituvchining o'z faoliyatiga tanqidiy yondashuvi, o'z-o'zini baholashi hamda kasbiy o'sishga intilishi bilan izohlanadi. Zamonaviy tadqiqotlar refleksiv yondashuvni qo'llash orqali talabalarda mustaqil fikrlash, tanqidiy tahlil qilish, pedagogik vaziyatlarni modellashtirish va o'z faoliyatini ongli boshqarish kabi kompetensiyalarni shakllantirish mumkinligini ilmiy asoslaydi.

Shu bilan birga, adabiyotlar tahlili shuni ham ko'rsatadiki, refleksiv yondashuvning nazariy jihatlarini yetarlicha ishlab chiqilgan bo'lsa-da, uni bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik mahoratini shakllantirish jarayoniga tizimli va amaliy jihatdan integratsiya qilish mexanizmlari hali to'liq takomillashmagan. Bu esa mazkur yo'nalishda chuqur ilmiy izlanishlar olib borishni talab etadi.

Tadqiqot metodologiyasi kompleks yondashuv asosida tashkil etilib, uning nazariy-metodologik asosini tizimli, shaxsga yo'naltirilgan, kompetensiyaviy va refleksiv yondashuvlar tashkil etadi. Tizimli yondashuv pedagogik mahoratni o'zaro bog'liq komponentlardan iborat yaxlit tizim sifatida o'rganishga imkon bersa, shaxsga yo'naltirilgan yondashuv talabaning individual xususiyatlari va ehtiyojlarini inobatga olgan holda uning kasbiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Kompetensiyaviy yondashuv esa bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishni asosiy maqsad sifatida belgilaydi. Refleksiv yondashuv esa tadqiqotning markaziy metodologik tamoyili sifatida talabalarining o'z faoliyatini tahlil qilish, baholash va takomillashtirish jarayonlarini chuqur o'rganishga yo'naltiriladi.

Tadqiqot jarayonida nazariy (ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, umumlashtirish, taqqoslash), empirik (kuzatish, suhbat, anketa, test), tajriba-sinov va matematik-statistik metodlardan foydalanildi. Tajriba-sinov ishlari pedagogika yo'nalishida tahsil olayotgan talabalardan iborat nazorat va tajriba guruhlarida olib borildi. Tajriba guruhida refleksiv yondashuv asosida tashkil etilgan o'quv mashg'ulotlari, jumladan refleksiv kundaliklar yuritish, o'z-o'zini baholash topshiriqlari, muammoli pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish va portfoliolarni shakllantirish amaliyoti joriy etildi. Nazorat guruhida esa an'anaviy o'qitish metodlari qo'llanildi.

Natijalarni baholash pedagogik mahoratning asosiy komponentlari – kasbiy bilim, metodik ko'nikmalar, kommunikativ kompetentlik va refleksiv faoliyat darajasi asosida amalga oshirildi. Olingan natijalar tahlili refleksiv yondashuvni tizimli ravishda qo'llash bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik mahoratini shakllantirishda yuqori samaradorlikka ega ekanligini ko'rsatdi.

NATIJARLAR

Mazkur tadqiqot doirasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik mahoratni shakllantirishda reflektiv yondashuvning samaradorligini aniqlash maqsadida olib borilgan tajriba-sinov ishlari natijalari ilmiy jihatdan tahlil qilindi. Olingan natijalar reflektiv yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonining an'anaviy o'qitish usullariga nisbatan ustunligini ko'rsatdi.

Tajriba va nazorat guruhlarida o'rtasida o'tkazilgan dastlabki diagnostika natijalari har ikki guruhda pedagogik mahorat komponentlari (kasbiy bilim, metodik ko'nikmalar, kommunikativ kompetentlik va reflektiv faoliyat darajasi) deyarli bir xil darajada ekanligini ko'rsatdi. Bu esa tajriba natijalarining xolisligini ta'minlash uchun muhim metodik asos bo'lib xizmat qildi.

Tajriba yakunida esa tajriba guruhida sezilarli ijobiy o'zgarishlar kuzatildi. Xususan, reflektiv yondashuv asosida tashkil etilgan o'quv mashg'ulotlari natijasida talabalarning o'z pedagogik faoliyatini tahlil qilish, o'z xatolarini aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha aniq strategiyalar ishlab chiqish qobiliyatlari rivojlandi. Talabalar reflektiv kundaliklar yuritish orqali o'z o'quv faoliyatiga nisbatan ongli yondashishni shakllantirdilar, o'z-o'zini baholash ko'nikmalari esa ularning mustaqil ta'lim olishga bo'lgan motivatsiyasini oshirdi.

Shuningdek, tajriba guruhidagi talabalarda pedagogik vaziyatlarni modellashtirish va tahlil qilish kompetensiyasi sezilarli darajada rivojlanganligi aniqlandi. Ular o'quv jarayonida yuzaga keladigan muammoli vaziyatlarga nisbatan tanqidiy va ijodiy yondasha boshladilar, bu esa ularning kasbiy moslashuvchanligini oshirdi. Kommunikativ kompetentlik ham sezilarli darajada yaxshilanib, talabalar o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish, pedagogik hamkorlikni tashkil etish hamda ijobiy psixologik muhit yaratish bo'yicha yuqori natijalarga erishdilar.

Nazorat guruhida esa ijobiy o'zgarishlar kuzatilgan bo'lsa-da, ular asosan an'anaviy o'qitish metodlari doirasida shakllangan bo'lib, reflektiv faoliyat darajasi va mustaqil tahlil qilish ko'nikmalarida sezilarli o'sish qayd etilmadi. Bu esa reflektiv yondashuvning pedagogik mahoratni rivojlantirishdagi ustuvor ahamiyatini yana bir bor tasdiqlaydi.

Matematik-statistik tahlil natijalari tajriba guruhida pedagogik mahorat ko'rsatkichlarining o'sish dinamikasi nazorat guruhiga nisbatan yuqori ekanligini ishonchli darajada tasdiqladi. Xususan, reflektiv faoliyat darajasi, o'z-o'zini baholash qobiliyati va pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish kompetensiyasi bo'yicha yuqori natijalarga erishilganligi aniqlanib, bu ko'rsatkichlar o'rtasidagi farq statistik jihatdan ahamiyatli ekanligi qayd etildi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari reflektiv yondashuvni ta'lim jarayoniga tizimli ravishda joriy etish bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik mahoratini shakllantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatdi. Ushbu yondashuv orqali talabalarda nafaqat kasbiy bilim va ko'nikmalar, balki o'z faoliyatini ongli tahlil qilish, baholash va doimiy takomillashtirishga yo'naltirilgan reflektiv kompetensiyalar samarali rivojlanishi ilmiy jihatdan asoslab berildi.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik mahoratni shakllantirish jarayonida refleksiv yondashuvning yuqori samaradorligini ko'rsatdi. Olingan empirik ma'lumotlar ushbu yondashuvning an'anaviy ta'lim metodlariga nisbatan ustun ekanligini tasdiqlab, refleksiyaning kasbiy rivojlanishdagi markaziy rolini ilmiy jihatdan asoslab berdi.

Tajriba-sinov ishlari natijalarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, refleksiv yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni talabalarda o'z faoliyatini ongli tahlil qilish, o'z-o'zini baholash va kasbiy xatoliklarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantiradi. Bu holat D. Schön tomonidan ilgari surilgan "refleksiya-in-action" va "refleksiya-on-action" konsepsiyalarining amaliy tasdig'i sifatida namoyon bo'ladi, ya'ni bo'lajak o'qituvchi nafaqat faoliyatdan so'ng, balki faoliyat jarayonining o'zida ham o'z qarorlarini tahlil qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, refleksiv yondashuv talabalarning pedagogik tafakkurini rivojlantirishga, ularning kasbiy vaziyatlarni chuqur tahlil qilish va muqobil yechimlar ishlab chiqish qobiliyatini shakllantirishga xizmat qiladi. Bu esa pedagogik mahoratning muhim komponenti bo'lgan metodik moslashuvchanlik va ijodiy yondashuvni kuchaytiradi. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichida bu jihatning ahamiyati yuqori bo'lib, o'qituvchidan har bir o'quvchining individual xususiyatlarini hisobga olish va pedagogik jarayonni moslashtirish talab etiladi.

Tajriba guruhida kuzatilgan ijobiy o'zgarishlar refleksiv faoliyatning tizimli va maqsadli tashkil etilishi bilan bevosita bog'liq ekanligi aniqlanadi. Refleksiv kundaliklar, o'z-o'zini baholash topshiriqlari, muammoli pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish va portfoliolar bilan ishlash talabalarda kasbiy o'sishga yo'naltirilgan ichki motivatsiyani kuchaytirdi. Natijada ular o'z pedagogik faoliyatiga nisbatan mas'uliyatli va ongli yondashuvni shakllantirdilar.

Nazorat guruhidagi natijalar esa an'anaviy ta'lim metodlari refleksiv kompetensiyalarni shakllantirishda yetarli darajada samarali emasligini ko'rsatdi. Bu esa pedagogik ta'lim jarayonida faqat bilim berishga yo'naltirilgan yondashuv yetarli emasligini, aksincha, o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qilish va qayta qurish qobiliyatini rivojlantirish zarurligini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari refleksiv yondashuv pedagogik mahoratni shakllantirishda nafaqat yordamchi vosita, balki uning asosiy metodologik omili ekanligini ko'rsatdi. Bu yondashuv bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini oshirish, ularning mustaqil fikrlash va o'zini rivojlantirishga yo'naltirilgan pedagogik subyekt sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari refleksiv yondashuvni ta'lim jarayoniga kengroq joriy etish, uni o'quv rejalari va metodik tizimlarga integratsiya qilish zarurligini ko'rsatadi. Bu esa pedagogik ta'lim sifatini oshirish va zamonaviy o'qituvchi modelini shakllantirishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega hisoblanadi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik mahoratni shakllantirish jarayonida reflektiv yondashuvning nazariy va amaliy ahamiyatini kompleks o'rganishga bag'ishlandi. Olib borilgan ilmiy izlanishlar natijasida refleksiya pedagogik faoliyatning faqat qo'shimcha elementi emas, balki o'qituvchining kasbiy rivojlanishini ta'minlovchi asosiy metodologik mexanizm ekanligi ilmiy jihatdan asoslab berildi.

Tadqiqot jarayonida o'rganilgan ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, reflektiv yondashuv o'qituvchining o'z pedagogik faoliyatini ongli tahlil qilish, baholash va takomillashtirish jarayonlarini tizimli ravishda amalga oshirish imkonini beradi. Bu esa pedagogik mahoratning asosiy tarkibiy qismlari bo'lgan kasbiy bilim, metodik ko'nikma, kommunikativ kompetentlik va ijodiy yondashuvni bir butun tizim sifatida rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tajriba-sinov ishlari natijalari reflektiv yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik tafakkurini sezilarli darajada rivojlantirishini ko'rsatdi. Xususan, talabalarda o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolarni aniqlash va ularni bartaraf etish, pedagogik vaziyatlarga tanqidiy va ijodiy yondashish hamda mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalari rivojlanganligi aniqlandi. Bu holat ularning kasbiy moslashuvchanligi va pedagogik subyekt sifatidagi faolligini oshirgan.

Shuningdek, tadqiqot natijalari reflektiv yondashuv talabalarning ichki kasbiy motivatsiyasini kuchaytirishi, ularni o'z-o'zini rivojlantirishga yo'naltirishi va uzluksiz kasbiy o'sish uchun zarur bo'lgan reflektiv kompetensiyalarni shakllantirishini tasdiqladi. Nazorat va tajriba guruhlarida o'rtasidagi statistik farqlar esa reflektiv yondashuvning samaradorligini ishonchli tarzda asoslab berdi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari reflektiv yondashuv bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik mahoratini shakllantirishda ustuvor metodologik asos ekanligini ko'rsatadi. Ushbu yondashuvni ta'lim jarayoniga tizimli ravishda joriy etish pedagogik ta'lim sifatini oshirish, o'qituvchining kasbiy kompetentligini rivojlantirish hamda zamonaviy ta'lim talablariga javob beradigan reflektiv pedagog shaxsini shakllantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN AFABIYOTLAR RO'YHATI:

1. UNESCO. Education in a Changing World. – Paris, 2023.
2. OECD. Teachers and Teaching in a Changing World. – 2022.
3. Dewey J. Experience and Education. – New York, 1938.
4. Klarin M.V. Pedagogik mahorat asoslari. – Moskva, 2019.
5. Shchukin A.N. Zamonaviy pedagogika metodologiyasi. – Moskva, 2020.
6. Schön D. The Reflective Practitioner. – London, 1983.
7. Kadyrov S. Pedagogik psixologiya. – Toshkent, 2021.
8. Zeer E.F. Competence-based approach in education. – Yekaterinburg, 2018.
9. Avliyakov N.X. Pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2022.
10. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimi konsepsiyasi. – Toshkent, 2023.